6-VUOTIAAN JA SITÄ VANHEMMAN ASTMAN PAHENEMISVAIHEEN HOITOKAAVIO

DUODECIM KÄYPÄ HOITO

Kaavio | 29.3.2022

ALKUARVIO
A: Ilmatiet
B: Hengitys
C: Verenkierto

Onko mitään näistä:
uneliaisuus, sekavuus, hiljaiset hengitysäänet?

Ei → **Arvioi vaikeusaste kliinisen tilan mukaan.**

Kyllä → **Konsultoi tehohoitoa, aloita välittömästi lisähappi ja lyhytvaikutteinen beeta$_2$-agonisti. Valmistaudu intubaatioon.**

LIEVÄ tai KESKIVAIKEA
- Puhuu lauseita
- Istuma-asennossa
- Rauhallinen
- Hengitystaajuus alle 30/min
- Apuhengityslihakset eivät ole käytössä
- Pulssitaso 100–120/min
- Happisaturaatio 90–95 % huoneilmalla
- PEF tai FEV$_1$ yli 50 % viitearvosta

HOITO
- Lyhytvaikutteinen beeta$_2$-agonisti (esim. salbutamoli 0,1 mg 4–8 annosta tilanjatkeella)
  - Lisää tarvittaessa ipratropium
- Seuraa happisaturaatiota, tavoite 94–98 %
- Aloita suun kautta otettava kortikosteroidi (esim. prednisoloni enintään 40 mg; tai lapsilla 2 mg/kg)

VAIKEA
- Puhuu yksittäisiä sanoja
- Istuu etukenossa
- Levoton
- Hengitystaajuus yli 30/min
- Apuhengityslihakset käytössä
- Pulssitaso yli 120/min
- Happisaturaatio alle 90 % huoneilmalla
- PEF tai FEV$_1$ alle 50 % viitearvosta

HOITO
- Lyhytvaikutteinen beeta$_2$-agonisti (esim. salbutamoli 0,1 mg 4–8 annosta tilanjatkeella)
- Vaihtoehtoisena ipratropiumbromidi/salbutamoli
- Seuraa happisaturaatiota, tavoite 94–98 %
- Aloita suun kautta otettava kortikosteroidi (esim. prednisoloni, enintään 40 mg) tai IV-kortikosteroidi (esim. metyyliprednisoloni, enintään 40 mg)
  - Jos potilas on kriittisesti sairas tai suun kautta otettava kortikosteroidi ei imeydy, IV-kortikosteroidi (esim. metyyliprednisoloni, enintään 40 mg)
- Harkitse IV-magnesiumia (2 g:n infuusio 20 min:ssa)
- Vaikeassa pehenemisvaiheessa voi korkea-annoksinen ICS olla hyödyksi systeemisen glukokortikoidin lisänä

Jos tila vaikeutuu, hoida kuten vaikea ja arvioi uudelleen tehohoidon tarve.

Arvioi kliininen tila ja mittaa keuhkofunktio tunnin kuluessa hoidon alusta

KESKIVAIKEA
FEV$_1$ tai PEF 60–80 % viitearvosta

VAIKEA
FEV$_1$ tai PEF alle 60 % viitearvosta

Perustuu 29.3.2022 julkaistuun Käypä hoito -suositukseen Astma

© Suomalainen Lääkäriseura Duodecim

www.kaypahoito.fi